

Keuringen 2011

R.T. Houtman

Nadat er in 2010 geen nieuwe gewassen werden gekeurd hervatte de keuringscommissie in 2011 haar werk, volgens een nieuw protocol en op een vaste locatie. In 2011 werden 5 gewassen door de keuringscommissie van de Koninklijke Vereniging voor Boskoopse Culturen met een medaille bekroond. De planten werden beoordeeld op sier- en gebruikswaarde.

In 2010 werden wijzigingen in het keuren en de locatie ervan doorgevoerd. Om direct goed te kunnen starten werden in 2010 geen nieuwe gewassen gekeurd, maar werden deze opgeplant op de nieuwe locatie. De te keuren gewassen worden met ingang van 2011 opgeplant op de kwekerij van Plant Publiciteit Holland in Boskoop. Een andere belangrijke wijziging in het protocol is dat de bekroningen niet meer in de vorm van getuigschriften, maar als medaillecertificaten worden toegekend. Net als bij de getuigschriften zijn er drie gradaties: brons, zilver en goud. Een beschrijving van de in 2011 bekroonde gewassen:

Allium nutans 'Caroline'

Zilveren Medaille

WINNER/INZENDER: Dr. P.C. de Jong, Doorn, 2006
GROEIWIJZE: Compact polvormig met opgaande bloemstelen, 60-80 cm hoog.

BLADEREN: Direct vanuit de basis (grond) groeiend, enkelvoudig, lijnvormig met een afgerondspitse top, tot ± 30 cm lang en 1,3 cm breed groen (136C) met een duidelijke blauwe gloed. Bij kneuzen duidelijk naar uien geurend.

BLOEMEN: In schermen op afgeplatte stelen; bloemknoppen sierlijk knikkend; bloemschermen ± 8 cm in doorsnede; afzonderlijke bloemen

114. *Allium nutans* 'Caroline'

± 1,5 cm groot, lichtpurper (75D tot 76C); bloeitijd half juni-begin september.

Allium nutans 'Caroline' werd ontwikkeld door Dr. P.C. de Jong. De plant werd geselecteerd uit zaailingen van *A. nutans*. Deze soort is variabel qua bladkleur en -vorm en bloemkleur. 'Caroline' heeft relatief breed blad dat opvallend blauwgroen is. De plant groeit polvormig (en niet als individuele stengel uit een bo) en de bladeren blijken tot half september gezond te blijven. Vanuit de pollen groeien stevige afgeplatte bloemstelen tot 70-80 cm hoogte. De hoogte is sterk afhankelijk van de grondsoort waarop de planten staan. Op droge, arme zandgrond zullen planten beduidend lager blijven dan op de veengrond waarop de keuring plaatsvond. In knop zijn de bloemstelen sierlijk gebogen ("nutans" betekent "knikkend"). Als de bloemen openen staan de schermen echter rechtop zodat de bloemen goed worden getoond. De bloemen zijn lichtpurper. 'Caroline' heeft een zeer lange bloeitijd. Er worden in het hart van de pol steeds nieuwe bloemknoppen gevormd. De bloemen trekken veel insecten aan, waaronder vlinders. Bovendien is 'Caroline' zeer winterhard. Naast 'Caroline' heeft de winner nog twee andere cultivars van *A. nutans* benaamd: 'Isabelle' (lichtere witte bloei) en 'Esmee' (grover en iets donkerder).

***Berberis ×media* 'Dual Jewel' PBR**
Gouden Medaille

WINNER/INZENDER: Boomkwekerij Hanno Hardijzer, Boskoop, 2009

GROEIWIJZE: Compact en breed spreidend tot iets opgaand, goed vertakkend, uiteindelijk ± 75 cm hoog. Twijgen schuin opgaand tot vrijwel horizontaal groeiend.

TWIJGEN: Jonge twijgen rood (46A tot 53A), later bruin (200D). Onder ieder cluster van bladeren bevinden zich drie stevige doorns, hoofddoorn tot ± 2,5 cm lang, secundaire doorns tot ± 1,5 cm lang. Jonge doorns rood (46C), volwassen doorns geelgroen (151D) met oranjebruine top (167A).

BLADEREN: Verspreid, in clusters van drie tot vijf, enkelvoudig, elliptisch tot omgekeerd eirond, top iets scherp genaald, voet wigvormig, ± 1,5-3 cm lang en 0,8-1,3 cm breed. Jong blad bronsoranje (171A tot 175A), later geelgroen (N144C) tot geel (12B).

BLOEMEN: Nog niet geobserveerd, maar waarschijnlijk identiek aan *B. ×media* 'Parkjuweel'. 'Dual Jewel' is als mutant ontstaan uit de groenbladige *B. media* 'Parkjuweel' en heeft dezelfde

goede plantvorm. De plant groeit breed en relatief laag tot een uiteindelijke hoogte van circa 75 cm. De jonge groeischeuten zijn bronsoranje, terwijl de twijgen van deze groeischeuten rood zijn. Later kleuren de bladeren licht groengeel en het zomerblad is geel(groen). In de felle zon is er geen bladverbranding. Ook als de plant in de schaduw staat is het blad nog duidelijk geelgroen. Het is de eerste (half)bladhoudende *Berberis* met geel loof, wat de plant op zich al uniek maakt. De vermeerdering en teelt zijn gelijk aan die van 'Parkjuweel' en leveren dus nauwelijks problemen op in de praktijk. 'Dual Jewel' is een goede aanvulling in het *B. ×media* sortiment naast de groenbladige 'Parkjuweel' en de purperroodbladige 'Red Jewel'. Hoewel de plant in eerste instantie het meest voor toepassing in het openbaar groen geschikt lijkt, ziet de commissie ook mogelijkheden in het particuliere segment. Vooral omdat *Berberis* daar aan populariteit wint.

Werd tijdens Plantarium 2010 al met een Bronzen Medaille bekroond. Tijdens de jaarvergadering van de KVBC (6 februari 2012) werd 'Dual Jewel' gekozen tot Beste Nieuwigheid van 2011.

***Calluna vulgaris* 'Fiënné'**
Bronzen Medaille

WINNER/ INZENDER: J.D.E. van der Lip, Hazerswoude-Dorp, 2007

GROEIWIJZE: Compact, breed opgaand, goed vertakkend tot ± 40 cm hoog.

BLADEREN: Kruislings tegenover elkaar (typisch voor *Calluna vulgaris*), enkelvoudig, relatief dik en bijna schubvormig, ± 2 mm lang en 0,6 mm breed, frisgroen (143B).

BLOEMEN: Enkelvoudig, alleenstaand of in clusters van twee tot vier, vanuit de bladoksels groeiend, urnvormig, ± 5 mm lang en ± 4 mm in doorsnede, lichtpurper (75A). Bloeitijd eind augustus-eind september.

'Fiënné' ontstond als sport in *C. vulgaris* 'Stefanie'. De plant heeft dan ook dezelfde breed opgaande groeiwijze als 'Stefanie', maar bloeit niet wit maar lichtpurper. Het frisgroene loof contrasteert prima met de zachte bloemkleur. Het loof is tijdens de bloei overigens niet erg zichtbaar, omdat de twijgen bijna van onder tot boven met bloemen bedekt zijn. Als de bloemen in de toppen van de twijgen bloeien zijn de onderste bloemen uitgebloeid en lichtbruin. Van enige afstand geeft dit de planten een bijna zalmroze effect.

De plant groeit goed en is gezond. Het is een goede aanvulling in het sortiment "roze" *Cal-*

luna vulgaris.

***Calluna vulgaris* 'Golden Dwarf'**

Zilveren Medaille

WINNER: Herman Geers, Boskoop, circa 2006

INZENDER: J.D.E. van der Lip, Hazerswoude-Dorp

GROEIWIJZE: Compact en spreidend, goed vertakkend met relatief dichte habitus. Twijgjes neerliggend en vrijwel kruipend, jonge twijgjes die bovenin de plant worden gevormd buigen sierlijk naar beneden. $\pm 10-15$ cm hoog en veel breder.

BLADEREN: Kruislings tegenover elkaar (typisch voor *Calluna vulgaris*), enkelvoudig, dicht op elkaar staand, relatief dik en bijna schubvormig, $\pm 1,5$ mm lang en $0,6$ mm breed. Jong loof geelgroen (150B tot 151B) tot fris geelachtig groen (N144B/C), in de herfst en winter oranje tot bronskleurig (170B tot 179A/B en 180A/B).

BLOEMEN: Enkelvoudig, vanuit de bladoksels groeiend, urnvormig, $\pm 3,5$ mm lang en ± 3 mm in doorsnede, helderpaars (N78A/B). Bloeitijd eind augustus-eind september.

Met de sierlijk gebogen neerliggende twijgjes is 'Golden Dwarf' een opvallende verschijning. De plant lijkt langzaam te groeien en ook de naam draagt bij aan dit vooroordeel, maar in feite is het een goed groeiende, gezonde cultivar die gemakkelijk vanaf een stek in één seizoen een P12 kan vullen.

Het geelgroene loof is erg opvallend. De plant heeft genoeg bladgroen om gezond te groeien en niet te verbranden in de zomer. Onder invloed van lagere temperaturen kleurt het loof naar oranje en bronskleurig, ongeveer tegelijk met het verschijnen van de helderpaarse bloemen. Deze verschijnen niet overdadig, maar in voldoende mate om de plant iets extra's te geven.

***Exochorda* 'Niagara' ^{PBR}**

Zilveren Medaille

WINNER: Herman Geers, Boskoop, 1997

INZENDER: Plantipp BV, Vianen

GROEIWIJZE: Compact, goed vertakkend met een relatief dichte habitus. Aanvankelijk opgaand, later breder. Uiteindelijke hoogte onbekend, maar zeker hoger dan 1 m.

BLADEREN: Verspreid, enkelvoudig, elliptisch tot omgekeerd eirond, $\pm 7,5$ cm lang en tot 4 cm breed, middengroen.

BLOEMEN: In ± 9 cm lange, half opgerichte tot iets overhangende trossen. Tot 9 bloemen per tros. Afzonderlijke bloemen $\pm 4,5$ cm groot, zuiverwit (NN155C/D) met een geelgroen hart. Bloeitijd half april-begin mei.

Het meest in het oog springende kenmerk en meteen ook de grootste gebruikswaarde van 'Niagara' is de compacte, bossig opgaande groeiwijze. De plant heeft beduidend stevigere twijgen dan de bekende 'The Bride', die een sterk overhangende groeiwijze heeft. Aanvankelijk is 'Niagara' een eivormige struik, maar later zullen de takken wat meer uitdijen en zal de plant breder worden. 'Niagara' groeit compacter dan andere soorten en cultivars. Oppervlakkig lijkt 'Niagara' op *E. serratifolia*, maar deze soort groeit veel harder en zal binnen enkele jaren beduidend hoger dan $1,5$ m worden. Hoe hoog 'Niagara' uiteindelijk wordt is niet bekend, maar verondersteld wordt dat de plant niet veel hoger dan $1,25$ m zal worden. De bloemen hebben hetzelfde formaat als 'The Bride' en zijn eveneens zuiverwit. De plant bloeit rijk en alle bloemen in een tros openen tegelijk, wat een overweldigend schouwspel geeft. 'Niagara' is goed door stekken te vermeerderen. Overigens suggereert de naam 'Niagara' een plant met overhangende twijgen, wat niet het geval is.

Exochorda 'Niagara' is ontwikkeld uit een kruising tussen *E. racemosa* en *E. 'The Bride'*. Aangezien 'The Bride' geen cultivar blijkt te zijn van *E. racemosa*, kan 'Niagara' beschouwd worden als een hybridecultivar.

R.T. (Ronald) Houtman

Secretaris Keuringscommissie KVBC.

Summary

Five new plants were assessed several times during 2011 and received medals from the judging committee of the Royal Boskoop Horticultural Society. Descriptions of the plants and their origins are given in Dutch. One plant received a bronze medal, three plants received a silver medal and one plant received a gold medal.

The protocol of the judging committee has been changed in 2011. Plants receive medals instead of awards, similar to the judging system used at Plantarium and Groot Groen Plus.